

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

08/8

Сек

ДОКЛАД

Относно: законопроект за Сметната палата, №454-01-60, внесен от Менда Кирилова Стоянова и група народни представители на 8.12. 2014 г.

На заседание, проведено на 10 декември 2014 г. Комисията по бюджет и финанси разгледа посочения законопроект.

На заседанието присъства председателя на Сметната палата Лидия Руменова.

Законопроектът беше представен от г-жа Менда Стоянова, която акцентира върху няколко основни момента, а именно:

1. Възстановява се моделът на върховна одитна институция, установлен със Закона за Сметната палата, в сила до 2014 г. - модел на действена, рационална и ефективна институция, предназначен да подобри законосъобразното, ефективното, ефикасно и икономично управление на публичните средства и дейности. Предвидена е тричленна, професионална колегия – председател и двама заместник-председатели, които вземат всички решения и вътрешни актове с единодушие. Всеки заместник-председател има определен от председателя на Сметната палата ресор. По този начин се свежда до минимум възможността за външно влияние и/или оказване на натиск върху колегията, от страна на заинтересованите лица, при вземане на решения, свързани с извършваните одити от Сметната палата. Одитната дейност се извършва в одитни дирекции, специализирани в извършване на конкретен вид одит, като това се постига чрез профилиране на самите одитори, което води до тяхната по-голяма специализация и по-висока квалификация. Обективността и независимостта при вземането на решения се гарантира от ясното разграничение на функциите между различните участници в одитния процес – одитен екип, началник на отдел, директор на одитна дирекция, отговорен заместник-председател и председател. Няколкото равнища на контрол за качеството на одитните доклади се осъществяват от професионалисти, водещ сред които е директора на одитна дирекция, за когото се изисква 7 годишен опит, свързан с одита.

2. С оглед създаване на условия за информиран избор и спазване на принципите за публичност и прозрачност, председателят и заместник-председателите ще се избират след проведена публична процедура по реда на чл. 89 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

3. Предвидена е възможност ръководителят на одитираната организация да може да дава писмени становища по връчените проект на

одитен доклад и одитно становище за извършен финансов одит, предоставяйки допълнителни доказателства и/или допълнителни писмени обяснения. Целта на тази промяна е допълнението на закона в частта на финансовите одити е процедурата по извършване на одита и заверка на финансовите отчети да се уеднакви с тази за изпълнение на другите видове одити. По този начин се дава възможност на одитираната организация, официално и по регламентиран път да представи своето становище и/или факти и обстоятелства, до които одиторът не е достигнал по време на изпълнение на одитната задача. Това е един справедлив и необходим етап от одита, който би способстввал за засилване на доверието на заинтересованите лица към върховната одитна институция.

4. Възстановяват се правомощията на Сметната палата по административно наказване за нарушения на Закона за обществените поръчки. Въз основа на анализ на риска Сметната палата проверява обществени поръчки и където установи нарушения съставя актове и налага наказания. Не се възприема подхода в действащия закон преписката да се изпраща на Агенцията за държавна финансова инспекция, която от своя страна трябва отново да извърши проверка на фактите и обстоятелствата, независимо, че в закона е записано, че се позовават директно на констатациите на Сметната палата.

5. Възстановява се възможността да не се извършват финансови одити на малките общини до 10 млн. лева, тъй като това води до загуба на изключително голям ресурс от страна на одиторите на Сметната палата, при положение, че става въпрос за изключително малки общини, при които приблизително 90% от тази сума е за заплати и осигуровки на работещите в тях.

6. Обхватът на одитната дейност на Сметната палата се привежда в съответствие с влезлият в сила от 01.01.2014 г. Закон за публичните финанси, международните одитни стандарти и модерните практики в областта на одита в публичния сектор.

7. Нов момент в настоящия законопроект е въвеждането на регламент, съгласно който приключването на финансовите одити с одобряване на одитния доклад и одитното становище от заместник-председател ще се осъществява само в случаите, когато одитно становище за заверка е без резерви или е за заверка без резерви с обръщане на внимание. В случаите на одитно становище за заверка с резерви, на отказ за заверка или на отказ от изразяване на становище, същите ще се внасят от заместник-председателя за разглеждане на заседание на Сметната палата. Независимото и обективно разглеждане на включените в одитния доклад констатации на най-високо ръководно ниво на Сметната палата би предотвратило евентуално неточно решение, по отношение на вида на одитното становище, избягване на възможни конфликти или субективни мнения на отделни служители.

8. Възстановява се текущия контрол върху периодичните финансови отчети, осъществяван от Сметната палата. В резултат от текущия контрол ръководителите на бюджетните организации имат възможност своевременно да отстроят неправилни практики при воденето на счетоводната отчетност въз основа на констатациите на одиторите. Това е единственият превантивен контрол, осъществяван от одиторите, който способства пряко за осигуряване на вярното и честно съставяне на финансовите отчети, както и за повишаване степента на доверие на потребителите към информацията в тях.

След обсъждане на законопроекта се проведе гласуване, което приключи при следните резултати: „За” – 11 народни представители, „Против” – 6 народни представители и „Въздържал се” – 1 народен представител.

Въз основа на гореизложеното Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на **първо гласуване** законопроект за Сметната палата, №454-01-60, внесен от Менда Кирилова Стоянова и група народни представители на 8.12. 2014 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА